

Ho Ten Hoc Sinh: Bui Huu Tinh-Yen

Truong: Thang Long / Woodson

Lop: 8 (Vietnamese) / 11 (English)

Tuoi: 16

Làm thế nào để lớn lên như một người Mỹ gốc Việt ở Mỹ?

Ngay giờ phút con sanh ra đời, cha mẹ thường hay nói “A! con nó có cái này giống anh nè.” “Nó có cái này giống y hệt em.”

Có cha mẹ nào lại chẳng muốn con cái mình lớn lên có ít nhiều cá tính giống mình.

Từ ngày con còn thơ-dại, cả cha lẫn mẹ đều dạy con những gì cha mẹ họ dạy họ trước kia. Ngoài ra, họ còn muốn con họ biết về văn-hoá và tiếng nói của quê-hương mình dù rằng nơi đó còn quá xa-lạ đối với con cái họ.

Nơi “quê-hương” của mỗi người, của mỗi giống người đều có những điều tốt-đẹp họ muốn truyền lại cho thế-hệ sau, để cho con cháu họ không quên nguồn-gốc, không quên ông bà cha mẹ, không quên tổ-tiên, và luôn-luôn giữ-gìn và phát-huy những tinh-hoa văn-hoá của mình.

Người Việt-Nam mình cũng vậy. Ngay từ ngày con còn non-dại, các bậc cha mẹ Việt-Nam đã bắt đầu dạy con lễ-phép, từ cách đi đứng, ăn nói, cho đến cách cư-xử với mọi người. Người Việt-Nam xem trọng sự đạo-đức và đánh giá con người qua cách cư-xử.

Ngày nay, sống ở Mỹ, các bậc cha mẹ Việt-Nam rất lo-ngại, vì ở Mỹ, đạo-đức không được coi như một môn học quan-trọng như ở Việt-Nam xưa kia. Con cái càng lớn lên, càng ít ở nhà hơn. Và cha mẹ càng ít cơ-hội để trò-chuyện và dạy-dỗ con cái. Vì thế, bất-cứ khi nào có dịp, và bất-cứ ở đâu, cha mẹ luôn cố-gắng kể chuyện ngoài đời, như việc xảy ra ở sở làm, mong rằng có thể dạy con được bao nhiêu hay bấy nhiêu. Để đáp lại, con cái cũng nên ở bên cha mẹ nhiều hơn. Cuộc đời của con cái còn dài, trong khi cuộc đời của cha mẹ ngắn dần đi. Vì thế, dù không thích lời dạy-dỗ của cha mẹ, con cái cũng nên biết thời-gian ở bên cha mẹ không còn nhiều, mà cố-gắng nghe lời cha mẹ.

Đó là cách truyền-đạt tinh-hoá văn-hoá Việt-Nam. Đó là cách tốt nhất để lớn lên ở Mỹ mà không mất nguồn-gốc Việt-Nam và không quên cha mẹ. Ngay từ bé con cái nên nhập-tâm và cố-gắng nghe lời cha mẹ, như câu “Cá không ăn muối cá ươn; con cãi cha mẹ trăm đường con hư.” Và khi lớn, hoàn-thành ước-nguyện của cha mẹ “Con hơn cha là nhà có phúc.”

Bùi, Tinh-Yên